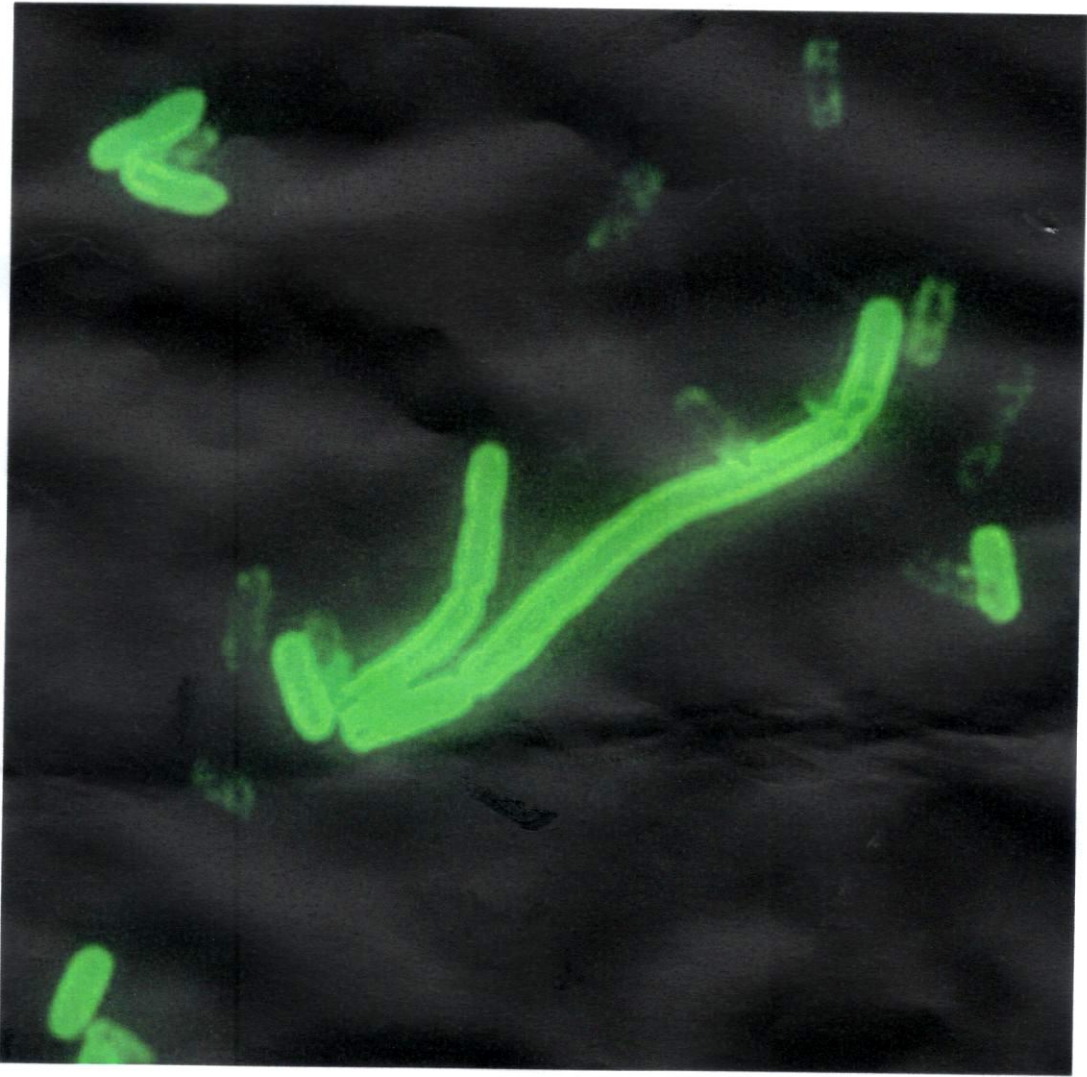

Πανώλη

Yersinia pestis όπως φαίνεται σε 200x μεγέθυνση με φθορίζουσα ταμπέλα.

Κουπράιου Κατερίνα Β'ε 23/01/2024

Η πανώλη ή πανούκλα είναι οξεία λοιμώδης νόσος που προκαλείται από το βακτήριο *Yersinia pestis* (Yersinia της πανώλης) φυσικό και ως (παστερέλλα του Yersén). Η νόσος μεταδίδεται στον άνθρωπο από το τσίμπημα ψύλλων, (κυρίως του είδους *Xenopsylla cheopis*) που παρασιτούν σε αρρωστό μαύρο αρουραίο. Μεταδίδεται ευκολά και γρήγορα με άμεση ή έμμεση επαφή ιδιαίτερα στις περιπτώσεις πνευμονικής ευτόπισης, οπότε μεταδίδεται ακόμα και με τα σταγονίδια. Είναι βαριά μορφή ασθένεια με υψηλό πυρετό και τοξική κατάσταση. Η ασθένεια εμφανίζεται σε **τρεις** μορφές

1. βουβονική (ευτοχή αιμορραγική λεμφαδενίτιδα)
2. πνευμονική που είναι ιδιαίτερα μολυσματική μορφή (βαριά πνευμονία)
3. σφαιρική (σάπισμα αίρων, οστών κ.λπ.)

Πανώλη ή Πανούκλα: Ειδιαιότητα λοιμωξιολογία

Συμπτώματα:

- πυρετός
- καταπληξία (καρδιά)
- πονοκέφαλος
- δηλητηρίαση, βήχας
- έμετος
- αιμορραγία, εφάνθημα
- μυαλγία
- Ντελίριο (χωρίς συνείδηση)
- βουβωνία
- υπεραιμία, αιμορραγία

Η πανώλη ανήκει στις 5 σοβαρότερες μεταδιδόμενες ασθένειες. Η προφύλαξη επιτυγχάνεται με μέτρα που λαμβάνονται από την **Παχιόσρια Οργάνωση Υγείας (ΠΟΥ)** ή τήρηση των οποίων είναι υποχρεωτική για τα κράτη μέλη της οργάνωσης αυτής.

Σήμερα ενδημικές εστίες υπάρχουν κυρίως στην **Ασία** στην **Αφρική** και στη **Νότια Αμερική**. Στην **Ασία** η νόσος μεταφέρεται κυρίως από το τρωκτικό *Marmota himalayana*, που θηρεύεται κυρίως για τη γούνα του. Στις άλλες χώρες **Αφρική** και **Νότια Αμερική** δεν υπάρχει ιδιαίτερα τόσο μεταδοτικότητα.

Η σφαιρική και η πνευματική μορφή είναι πάντα θανατηφόρες
εάν η θεραπευτική αγωγή δεν είναι ταχύτατα αποτελεσματική.
Οι σουλφοναμίδες και ορισμένα αντιβιοτικά, όπως η στρεπτομυκίνη
είναι πολύ αποτελεσματικές κατά του παυλικού βακτηρίου. Η νόσος
οδηγεί σε θνητότητα 40-60% χωρίς θεραπεία ενώ για
όσους λαμβάνουν θεραπεία είναι 1-15%

Η λέξη "Παυλίη" προέρχεται από το ουσιαστικό-
επίθετο ο, η παύλης, το παύλης όπου προσδιορίζει
την λέξη νόσο (παύλης νόσος) και σημαίνει την
ασθένεια που καταστρέφει τα πάντα. Για αυτού του λόγου
χρησιμοποιείται και για άλλες **πανδημίες**.

Η **παυλίη** είναι γνωστή από την αρχαιότητα. Παράδειγμα
αναφορών είναι αυτό του Θουκυδίδη: Ο **λαϊμός των Αθηναίων**
πιθανώς να είναι η παυλίη. Από τον 6ο αιώνα και σε όλο
τον **Μεσαίωνα** εκδηλώνονται μεγάλες επιδημίες με αποτέ-
λεσμα να παραλείψουν μόνιμα ευδημίες εστίες. Γνωστή η
μεγάλη επιδημία του 14ου αιώνα η οποία ονομάστηκε
Μαύρος Θάνατος. Μετά του 14ου αιώνα, η νόσος έγινε
ευδημική και για 300 χρόνια υπήρχαν επιδημικές εστίες.
Στα τέλη του 19ου αιώνα, σημειώθηκε μια αιόμα
πανδημία

Διαχυσση: Το βακτηριδιο μπορεί να απορριωθει και να καλλιερηθει απο το αιμα και τα πτυελα. Πιο χρησχορα μπορεί να μιχροσυκοποιηθει κατευθειαν με ειδικη χρωση.

Εεραπεια: Οι αμινογλυκοσιδες και κινολογες χρησιμοποιουν ως αντιβιοτικη εγχη. Υποστηρικτικη εγχη για αντιμετωπιση συμπτωματον.

Σηματοικότερες επιδημιες παυωλης

- 542 Η παυωλη του Ιουστινιανου Αρχισε στην Αιγυπτο
- 610 Η παυωλη φτανει στην Κινα, απο την Μεση Ανατολη, στην Περσια
- 1330 Οι Μογγολοι μεταναστευουν και φερνουν την παυωλη μαζι τους
- 1347 Η δευτερη παυωλη παυωλης Μαυρες θανατος σαρωει την Μεση Ανατολη και την Ευρωπη
- 1665 Η μεγαλη Παυωλη παητει το Λουδισο
- 1721 Η δευτερη παυωλημα εφασθευει τελικα στη Γαλλια
- 1855 Τριτη παυωλημα παυωλης Τεσσα στην Κινα
- 1900 Επιδημια ευνεα ετων στο Σιδυει και στο Σαν Φρανσισκο. Σβηνει οταν εφοντωνονται οι αρουραιοι